

عنوان مقاله:

دراسة تحليلية للجماليات اللغوية والبلاغية في سورة يوسف على ضوء نظريه النظم لعبد القاهر الجرجاني (موقف دعوه يوسف (ع) الى التوحيد [يوسف: ٣٧ - ٤٠])

محل انتشار:

مجله لسان مبین، دوره 14، شماره 52 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

عبدالله نوری زاد - جامعه الشهدید بهشتی

ابوالفضل رضایی - دانشیار دانشگاه شهید بهشتی

محمد ابراهیم خلیفه شوشتری - استاد دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

عبدالقاهر الجرجانی صاحب "نظریه النظم" یری اعجاز القرآن الکریم الادی فی نظمه البدیع، حیث ان المفردات منسجمه بعضها بعض فی اللفظ، وفی ائتلاف تام مع المعنی. ففی استخدام کل مفرده حکمه، وفی ترک اختیار لفظ مترادف سر بدیع. ثم الجمل بشتی اسالیبها فی انسجام کامل فیما بینها لفظا ومعنی مع مراعاة تامه لقواعد النحو واسب علم البلاغه. فهو لم یر الاصاله للفظ او المعنی، بل کل من جمالیات اللفظ والمعنی فی خدمه سیاق الکلام. ثم عبدالقاهر ما فسر القرآن الکریم علی اساس نظریته الاقلیلا، فقمنا بتطبیقها عملیا علی اربع آیات محدده من سوره یوسف بالاستفاده من المنهج الوصفی-التحلیلی. فوصلنا من خلال دراستنا التحلیلیه بعد تطبیق النظریه علی آیات المقطع لکونها علی اساس الحوار الدعوی ان المفردات المستخدمه من حیث النظم اللفظی رقیقه مع مراعاة کمال الاحترام لجلب الفتیین، واختار یوسف (ع) الفاظ نکره بکثیر لتشمل مظاهر الشکر بکاملها، وسبک الجمل بانواع الاسالیب التاکیدیه لفظا، والنداء للبعید لجلب تقتهما والاستئناس بهما مع مراعاة الایجاز اللفظی الذی يدعو الیها الحوار الدعوی. ثم من منظر النظم المعنوی ان المفردات والجمل فی ارتباط وثیق مع المعنی بما فی الجمل من رابطه علیه تقدیما وتاخیرا لاقتناع المخاطب جمله بجمله. فهذه الاسالیب المتعلقة بالنظم اللفظی والمعنوی فی ائتلاف تام فیما بینهما لیكونا تعبییرین صادقین عن السیاق الکللی للمقطع.

کلمات کلیدی:

عبدالقاهر الجرجانی، نظریه النظم، سوره یوسف، الجمالیات اللغویه والبلاغیه، التلاوم اللفظی والمعنوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1706901>

